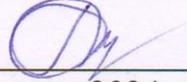

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра германської і української філології

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

Наталія СИЗОНЕНКО
02 вересня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(обов'язкова навчальна дисципліна)

УКРАЇНСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)

Освітньо-професійна програма **Машини та обладнання**
сільськогосподарського виробництва
Спеціальність 133 Галузеве машинобудування
галузь знань 13 Механічна інженерія
освітній ступінь бакалавр
факультет інженерно-технологічний

Полтава
2024 – 2025 н. р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва спеціальності 133 Галузеве машинобудування

Мова викладання державна.

Розробник: Дедушно Алла, к. філол. н., доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін Полтавського державного аграрного університету.

02 вересня 2024 року

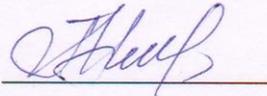

Алла ДЕДУХНО

Схвалено на засіданні кафедри германської і української філології протокол від 02 вересня 2024 року № 1.

Погоджено гарантом освітньої програми Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва

02 вересня 2024 року

Олександра БІЛОВОД

Схвалено головою ради з якості вищої освіти спеціальності «Галузеве машинобудування»

Руслан ХАРАК

протокол від 02 вересня 2024 року № 1

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма навчання
Загальна кількість годин	90
Кількість кредитів	3
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова
Рік навчання (шифр курсу)	I 133ГМ_бд_2024
Семестр	2-й
Лекції (годин)	16
Практичні (годин)	14
Самостійна робота (годин)	60
серед них індивідуальне завдання: (контрольна робота), годин	-
Форма семестрового контролю	екзамен

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Виробити навички мовної поведінки у професійній сфері: вплив на співрозмовника за допомогою вмілого використання різноманітних мовних засобів, оволодіння культурою монологу, діалогу та полілогу; сприйняття й відтворення фахових текстів, засвоєння лексики та термінології свого фаху, вибір комунікативно виправданих мовних засобів, послуговування різними типами словників

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Історія та культура України

4. Компетентності:

- загальні:

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 11. Здатність працювати в команді.

5. Програмні результати навчання:

ПРН 11. Вільно спілкуватися з інженерним співтовариством усно і письмово державною та іноземною мовами.

Програмний результат навчання (<i>визначений освітньою програмою</i>)	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
ПРН 11. Вільно спілкуватися з інженерним співтовариством усно і письмово державною та іноземною мовами	Знати норми української літературної мови та професійну термінологію у сфері машинобудування
	Уміти чітко та логічно викладати інформацію під час ділових зустрічей, презентацій, виробничих нарад, а також відповідати на запитання, уточнювати технічні деталі, аргументувати пропозиції державною мовою.
	Уміти складати технічну документацію (інструкції, звіти, специфікації, пояснювальні записки) державною мовою.

	Уміти спілкуватися з колегами, підрядниками та замовниками зважаючи на норми ділового етикету. Брати участь у колективному обговоренні технічних завдань та проєктів.
--	---

6. Методи навчання і викладання:

словесні методи (лекція, пояснення), наочні методи (ілюстрування, демонстрування), практичні методи (вправи), методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу, метод використання життєвого досвіду), методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності (роз'яснення мети навчальної дисципліни, висування вимог до вивчення дисципліни, заохочення і покарання, оперативний контроль, вказування на недоліки, зауваження), інтерактивні методи (дискусії, проєктування професійних ситуацій, метод мозкового штурму), мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій), методи усного контролю (опитування), методи письмового контролю (тести), методи самоконтролю (самоаналіз, самооцінювання).

7. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Державна мова – мова професійного спілкування. Основи культури української мови

Предмет і завдання курсу, його наукові основи. Поняття національної та літературної мови, мовні норми. Професійна мовнокомунікативна компетенція. Мовне законодавство та мовна політика в Україні.

Мова і культура мовлення в житті професійного комунікатора. Комунікативні ознаки культури мови. Типи словників і їх роль у підвищенні мовленнєвої культури. Мовний, мовленнєвий, спілкувальний етикет. Стандартні етикетні ситуації. Парадигма мовних формул.

Тема 2. Стилї сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні

Функціональні стилї української мови та сфера їх застосування. Основні ознаки функціональних та експресивних стилів. Професійна сфера як інтеграція офіційно-ділового, наукового і розмовного стилів. Текст як форма реалізації мовнопрофесійної діяльності.

Тема 3. Спілкування як інструмент професійної діяльності

Спілкування і комунікація. Функції спілкування. Види, типи і форми професійного спілкування. Основні закони спілкування. Стратегії спілкування. Невербальні компоненти спілкування. Гендерні аспекти спілкування. Поняття ділового спілкування.

Тема 4. Риторика і мистецтво презентації

Поняття про ораторську (риторичну) компетенцію. Публічний виступ як важливий засіб комунікації переконання. Мистецтво аргументації. Комунікативні вимоги до мовної поведінки під час публічного виступу.

Види публічного мовлення. Презентація як різновид публічного мовлення. Типи презентацій. Мовленнєві, стилістичні й комунікативні принципи презентації. Культура сприймання публічного виступу. Уміння ставити запитання, уміння слухати.

Тема 5. Культура усного фахового спілкування. Форми колективного обговорення професійних проблем

Особливості усного спілкування. Способи впливу на людей під час безпосереднього спілкування. Індивідуальні (бесіди, співбесіда з роботодавцем, телефонна розмова) та колективні форми фахового спілкування (нарада, збори, перемовини, дискусія, «мозковий штурм»).

Тема 6. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації. Документація з кадрово-контрактних питань. Довідково-інформаційні документи. Етикет службового листування

Класифікація документів. Реквізити та правила їх оформлення. Оформлювання сторінки. Вимоги до тексту документа.

Укладання документів з кадрово-контрактних питань: резюме, характеристика, рекомендаційний лист, заява, автобіографія, особовий листок з обліку кадрів, наказ щодо особового складу, трудова книжка, трудовий договір, контракт, трудова угода.

Укладання довідково-інформаційних документів: прес-реліз, повідомлення про захід, звіт, службова записка, довідка, протокол, витяг із протоколу.

Класифікація листів. Реквізити листа та їх оформлення. Різні типи листів.

Тема 7. Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні. Українська термінологія

Особливості наукового тексту і професійного наукового викладу думки. Мовні засоби наукового стилю. Оформлення результатів наукової діяльності: план, тези, конспект, анотація, реферат. Основні вимоги до написання наукової статті, виконання та оформлення курсової роботи. Основні правила бібліографічного опису джерел, оформлення покликань.

Термін та його ознаки. Загальнонаукова, міжгалузева і вузькоспеціальна термінологія. Термінологія обраного фаху. Способи творення термінів певного фаху. Нормування, кодифікація і стандартизація термінів. Українські електронні термінологічні словники. Особливості редагування наукових текстів.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	Денна форма 133ГМ_бд_2024			
	усього	серед них		
л		п	с.р.	
Тема 1. Державна мова – мова професійного спілкування. Основи культури української мови	8	2	-	6
Тема 2. Стили сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні	12	2	2	8
Тема 3. Спілкування як інструмент професійної діяльності	12	2	2	8
Тема 4. Риторика і мистецтво презентації	12	2	2	8
Тема 5. Культура усного фахового спілкування. Форми колективного обговорення професійних проблем	12	2	2	8
Тема 6. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації. Документація з кадрово-контрактних питань. Довідково-інформаційні документи Етикет службового листування	12	2	2	8
Тема 7. Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні. Українська термінологія	22	4	4	14
Усього годин	90	16	14	60

8. Теми семінарських занять

Не передбачено навчальним планом

Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин
	денна форма 133ГМ_бд_2024
Тема 2. Стили сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні	2
Тема 3. Спілкування як інструмент професійної діяльності	2
Тема 4. Риторика і мистецтво презентації	4
Тема 5. Культура усного фахового спілкування. Форми колективного обговорення професійних проблем	2

Тема 6. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації. Документація з кадрово-контрактних питань Довідково-інформаційні документи Етикет службового листування	2
Тема 7. Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні. Українська термінологія	2
Разом	14

Теми лабораторних занять

Не передбачено навчальним планом.

9. Теми самостійної роботи

Назва теми	Кількість годин
	денна форма 133ГМ_бд_2024
Тема 1. Державна мова – мова професійного спілкування. Основи культури української мови	6
Тема 2. Стили сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні	8
Тема 3. Спілкування як інструмент професійної діяльності	8
Тема 4. Риторика і мистецтво презентації	8
Тема 5. Культура усного фахового спілкування. Форми колективного обговорення професійних проблем	8
Тема 6. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації. Документація з кадрово-контрактних питань Довідково-інформаційні документи Етикет службового листування	8
Тема 7. Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні. Українська термінологія	14
Разом	60

11. Оцінювання результатів навчання

Результати навчання	Форми контролю програмних результатів навчання
ПРН 11. Вільно спілкуватися з інженерним співтовариством усно і письмово державною та іноземною мовами	<i>Поточний контроль:</i> навчальні завдання, тест (за опрацьованими теоретичними питаннями самостійної роботи), командна гра (за результатами виконання завдань самостійної роботи). <i>Семестровий контроль:</i> екзамен

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				
	тест (за опрацьованими теоретичними питаннями)	самостійної роботи (навчальні завдання)	командна гра (за результатами виконання завдань самостійної роботи)	Екзамен	Разом
Тема 1. Державна мова – мова професійного спілкування. Основи культури української мови		-	-	-	-
Тема 2. Стилi сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні		5		-	5
Тема 3. Спілкування як інструмент професійної діяльності	20	5		-	25
Тема 4. Риторика і мистецтво презентації	-	5		-	5
Тема 5. Культура усного фахового спілкування. Форми колективного обговорення професійних проблем	-	5		-	5
Тема 6. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації. Документація з кадрово-контрактних питань. Довідково-інформаційні документи Етикет службового листування	-	5		-	5
Тема 7. Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні. Українська термінологія	-	10	25	-	35
Екзамен				20	20
Разом	20	35	25	20	100

Шкала та критерії оцінювання виконання навчальних завдань

Тип / опис завдання	Шкала оцінювання	
Виконання навчальних завдань практичного характеру. 5 балів×7 завдань.	5 балів	Практичне завдання виконано правильно; здобувач вищої освіти вправно застосовує навички спілкування в усній та письмовій формі державною мовою, а також набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовної інтерпретації отриманих результатів; виявляє навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.
	4 бали	практичне завдання виконано правильно, мовне оформлення відповідей потребує коригування; здобувач вищої освіти застосовує навички спілкування в усній та письмовій формі державною мовою, а також набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовної інтерпретації отриманих результатів; виявляє навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.
	3 бали	практичне завдання виконано частково; здобувач вищої освіти частково застосовує навички спілкування в усній та письмовій формі державною мовою, а також набуті теоретичні знання для

		розв'язання практичних завдань та змістовної інтерпретації отриманих результатів; частково виявляє навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.
	1-2 бали	практичне завдання виконано фрагментарно; здобувач вищої освіти демонструє недостатній рівень застосування навичок спілкування в усній та письмовій формі державною мовою, а також набутих теоретичних знань для розв'язання практичних завдань та змістовної інтерпретації отриманих результатів; виявляє недостатній рівень навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.
	0 балів	практичне завдання не виконано або виконано неправильно; здобувач вищої освіти не демонструє навички спілкування в усній та письмовій формі державною мовою, а також набути теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовної інтерпретації отриманих результатів; не виявляє навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

Шкала та критерії оцінювання виконання тесту (за опрацьованими теоретичними питаннями самостійної роботи)

Шкала оцінювання, балів	Характеристика критерію
16 – 20	здобувач вищої освіти вправно володіє та застосовує знання державної мови; демонструє набути теоретичні знання; уміє працювати самостійно
10 – 15	здобувач вищої освіти володіє та частково застосовує знання державної мови; частково демонструє набути теоретичні знання; уміє працювати самостійно
5 – 9	здобувач вищої освіти фрагментарно застосовує знання державної мови; демонструє фрагментарні теоретичні знання
0 – 4	здобувач вищої освіти не володіє та не застосовує знання державної мови; не застосовує набути теоретичні знання

**Шкала та критерії оцінювання командної гри
(за результатами виконання завдань самостійної роботи)**

Тип / опис завдання	Кількість балів	Шкала оцінювання
Виконання завдань практичного характеру. 5 балів×5 завдань.	5 бали	завдання виконано правильно; здобувач вищої освіти вправно застосовує навички спілкування в усній та письмовій формі державною мовою, а також набути теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовної інтерпретації отриманих результатів; виявляє навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.
	4 бали	завдання виконано правильно, мовне оформлення відповідей потребує коригування; здобувач вищої освіти застосовує навички спілкування в усній та письмовій формі державною мовою, а також набути теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовної інтерпретації отриманих результатів; виявляє навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.
	3 бали	завдання виконано частково; здобувач вищої освіти частково застосовує навички спілкування в усній та письмовій формі

		державною мовою, а також набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовної інтерпретації отриманих результатів; частково виявляє навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.
	1-2 бали	завдання виконано фрагментарно; здобувач вищої освіти демонструє недостатній рівень застосування навичок спілкування в усній та письмовій формі державною мовою, а також набутих теоретичних знань для розв'язання практичних завдань та змістовної інтерпретації отриманих результатів; виявляє недостатній рівень навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.
	0 балів	завдання не виконано або виконано неправильно; здобувач вищої освіти не демонструє навички спілкування в усній та письмовій формі державною мовою, а також набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовної інтерпретації отриманих результатів; не виявляє навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

Шкала та критерії оцінювання екзамену (у формі тестів)

Вид та опис завдання	Шкала оцінювання	Максимальна кількість балів
Закрите завдання із простим множинним вибором (одновибіркове). <i>Варіант 1:</i> завдання № 1, № 2, № 3, № 4, № 8, № 9; <i>варіант 2:</i> завдання № 2, № 4, № 5, № 7, № 10. Загалом – 6 завдань. Завдання складається з основи та трьох – чотирьох варіантів відповідей, з яких лише один правильний.	0 або 0,8 бали: 0,8 балів - вказано правильну відповідь; 0 балів – вказано неправильну відповідь або відповіді на завдання не надано.	В. 1 – 4,8 В. 2 – 4
Закрите завдання із простим множинним вибором (багатовибіркове). <i>Варіант 1:</i> завдання № 5, № 11; <i>варіант 2:</i> завдання № 6, № 8, № 9. Завдання складається з основи та чотирьох – семи варіантів відповідей, з яких кілька правильних.	0 або 0,8 бали: 0,8 балів - вказано кожен правильну відповідь; 0 балів - вказано неправильну відповідь або відповіді на завдання не надано.	В. 1 – 5,6; В. 2 – 8.
Закрите завдання на перехресну відповідність. <i>Варіант 1:</i> завдання № 6, № 7, № 12; <i>варіант 2:</i> завдання № 1, № 11. Завдання складається з основи та двох стовпчиків інформації, позначених цифрами (ліворуч) і буквами (праворуч). Виконання завдання передбачає встановлення відповідності (утворення «логічних пар») між інформацією, позначеною цифрами та буквами.	0 або 0,8 бали: 0,8 балів – за кожен правильно встановлену відповідність (логічну пару);	В.1 – 8,8; В.2 – 7,2.
Відкрите завдання на доповнення. <i>Варіант 1:</i> завдання № 10; <i>варіант 2</i> – завдання 3. Завдання складається з основи – розгорнутого визначення поняття та інформації, які слід доповнити (назва терміну).	0 або 0,8 бали. 0,8 балів – за кожне правильне й повне доповнення.	0,8.
Максимальна кількість тестових балів		20

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачено під час реалізації навчальної дисципліни

Ноутбук, мережа Wi-Fi, мультимедійне обладнання (проектор), проєкційний екран, презентації, дошка аудиторна

13. Політика навчальної дисципліни

Усі завдання, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, мають бути виконані у встановлений термін. У разі відсутності здобувача вищої освіти на практичних заняттях без поважної причини (відсутнє документальне підтвердження) надається право одержати бали за передбачені робочою програмою форми поточного контролю, але із загальної суми за кожен вид завдань вираховується 1 бал.

Списування під час виконання тестових завдань, практичних завдань та завдань екзаменаційної роботи заборонені. Мобільні пристрої дозволено використовувати лише під час онлайн-тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>

Відвідування лекційних і практичних занять є обов'язковим, запізнення – лише з поважних причин.

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті. Зокрема визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті на різноманітних навчальних платформах (Prometheus, Coursera тощо) дозволяються для освітнього компонента, який здобувачі вищої освіти починають опановувати з другого семестру (1 курсу), та проводяться до початку семестру, у якому згідно з навчальним планом і робочим навчальним планом відповідної освітньо-професійної програми передбачено його вивчення.

Визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті за частиною освітнього компонента може здійснюватися до початку або впродовж семестру, у якому опановується освітній компонент, проте не пізніше, ніж за місяць до встановленої дати семестрового контролю. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproneformalnuosvitu.pdf>

Оскарження результатів оцінювання здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannya2023.pdf>

Після завершення вивчення навчальної дисципліни кожен здобувач вищої освіти має пройти опитування в особистому кабінеті АСУ ПДАУ.

14. Рекомендовані джерела інформації Основні

1. Голоюх Л. В. Українська мова за професійним спрямуванням : навч. посібник. Луцьк, 2022. 192 с.
2. Дедухо А. В., Сизоненко Н. М. Практикум з дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» для здобувач вищої освіти аграрних закладів вищої освіти. 2-ге вид., доп. і переробл. Київ : Видавництво Ліра-К, 2019. 242 с.
3. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням : підруч. 5-ге вид., випр. і допов. Київ : Алерта, 2019. 640 с.
4. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням : підручник. Київ : Алерта, 2023. 536 с.

Допоміжні

1. Дедушно А. В. Лінгвофункціональний аспект мовленнєвих актів привітань. Лінгвістичні дослідження: зб. наук. пр. Харк. нац. пед. ун-ту імені Г. С. Сковороди / гол. ред. Н. В. Піддубна. Харків, 2024. Вип. 60. С. 316–324.
2. Дедушно А. В. Прокляття як мовленнєвий акт. Інноваційний потенціал та правове забезпечення соціально-економічного розвитку України: виклик глобального світу : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Полтава, 18–19 травня 2021.
3. Дедушно Алла, Шаравара Тамара. Дискурсивні особливості мовленнєвого акту побажання. *Мова і міжкультурна комунікація: теорія та практика* : зб. матеріалів IV Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 22 березня 2023 р.). Полтава : ПДАУ, 2023. С. 25–27.
4. Дедушно А. В., Шаравара Т. О. Лінгвопрагматичні особливості перформативного акту співчуття (на матеріалі української мови). *Мова і міжкультурна комунікація: теорія та практика* : колективна монографія / за наук. редакцією Н. Сизоненко. Київ : Видавництво Ліра-К, 2020. С. 27–34.
5. Дедушно Алла, Шаравара Тамара. Функціонально-семантичний аспект мовленнєвих актів закладу. *Мова і міжкультурна комунікація: теорія та практика* : зб. матеріалів III Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 25 травня 2022 р.). Полтава : ПДАУ, 2022. С. 34–37.
6. Дедушно А., Шаравара Т. Іntenційність як важливий складник професійного спілкування. *Мова і міжкультурна комунікація: теорія та практика* : зб. матеріалів VI Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 14 листопада 2024 р.). Полтава : ПДАУ, 2024. С. 32–35.
7. Сизоненко Н. М. Прагматичні особливості заголовків наукових статей (на матеріалі фахового видання «Ефективна економіка»). Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка (філологічні науки). 2022. № 2(350). С. 25–32.
8. Сизоненко Наталія, Антонюк Марина. Лінгвальна репрезентація лексико-семантичних груп *КРАЇНА-ВОРОГ, ВОРОЖІ ВІЙСЬКА, ОЧІЛЬНИК КРАЇНИ-ВОРОГА* в публіцистично-політичному дискурсі. *Вісник науки та освіти*. 2023. № 4 (10). С. 169–180.
9. Liulka V., Dedukhno A. The specifics of English distance learning in higher educational institutions of Ukraine. *Humanities science current issues: Interuniversity collection of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University Young Scientists Research Papers* / [editors-compilers M. Pantyuk, A. Dushnyi, V. Pnytskyi, I. Zymomrya]. Drohobych: Publishing House „Helvetica”, 2022. Issue 50. pp. 347–351.
10. Markina I., Nichugovskaya L., Karapuzova N., Kazarian G., Dedukhno A. Structural and Functional Model of Formation of an Inclusive Education Management System: World Experience. *International Journal of Innovation, Creativity and Change*. Volume 11, Issue 5, 2020. P. 184–199.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови. URL : <http://www.slovnuk.net>
2. Лінгвістичний портал з української мови. URL: www.mova.info
3. Типова інструкція з документування управлінської інформації в електронній формі та організації роботи з електронними документами в діловодстві, електронного міжвідомчого обміну. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-2018-%D0%BF#Text>
4. Український правопис. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onov1-pravo.pdf>